

Форма № Н - 3.04

Відокремлений структурний підрозділ
Національного університету «Львівська політехніка»
Хмельницький політехнічний фаховий коледж

Кафедра менеджменту

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач відділення

 О. В. Шулякова

«26» серпня 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Управління бізнесом

Спеціальність 073 Менеджмент

відділення Економіки та менеджменту

2022-2023 навчальний рік

Робоча програма дисципліни *Управління бізнесом* для студентів спеціальності *073 Менеджмент*

Розробник: *Павлова Марина Борисівна, к.е.н., викладач економічних дисциплін*

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри менеджменту

Протокол № 1 від «26» серпня 2022 року

Завідувач кафедри *А.В. Савіцький*

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань <u>07 Управління та адміністрування</u>	Нормативна	
Індивідуальне науково-дослідне завдання <			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до загальної кількості годин становить:

для денної форми навчання – 50% /50 %

для заочної форми навчання – 18%/ 82%

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: формування системи базових знань із організації, функціонування та правового регулювання підприємницької діяльності, формування підприємницького мислення, набуття студентами навичок побудови системи управління бізнесом, розв'язання протиріч та конфліктів між цілями, засобами, підрозділами, працівниками підприємства.

Основні завдання

- вивчення суті та форм ведення бізнесу в сучасних умовах господарювання, принципів вибору певного виду підприємницької діяльності;
- оволодіння новітніми управлінськими підходами та застосування сучасних науково-технічних досягнень в процесі ведення бізнесу;
- опанування інструментарієм прийняття ефективних господарських рішень.

Міждисциплінарні зв'язки. Дисципліна «Управління бізнесом» базується на вивченні таких дисциплін як «Економічна теорія», «Маркетинг», «Менеджмент», які дають можливість сформувати основи знань про підприємництво. Одночасно «Управління бізнесом» є базою для вивчення таких дисциплін як, «Управління інноваційною діяльністю», «Бізнес планування та управління проєктами» тощо.

При вивченні навчальної дисципліни «Управління бізнесом» у студентів мають бути сформовані такі предметні компетентності:

Загальні компетентності:

ЗК 5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК11. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК14. Здатність працювати у міжнародному контексті.

ЗК15. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Фахові компетентності:

ФК1. Здатність визначати та описувати характеристики організації.

ФК2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.

ФК3. Здатність визначати перспективи розвитку організації.

ФК4. Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними.

ФК5. Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту.

ФК6. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.

ФК7. Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту.

ФК8. Здатність планувати діяльність організації та управляти часом.

ФК10. Здатність оцінювати виконувані роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації.

ФК11. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.

ФК12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.

Програмні результати:

ПРН1. Розуміння своїх прав і обов'язків як члена суспільства, усвідомлення цінностей громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ПРН4. Уміння демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.

ПРН5. Характеризувати зміст функціональних сфер діяльності організації.

ПРН6. Уміння виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.

ПРН7. Уміння виявляти навички організації роботи над формуванням проектів.

ПРН8. Уміння застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективної діяльності організації.

ПРН9. Уміння демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи.

ПРН11. Уміння демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.

ПРН15. Уміння демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		л	п	лаб	с.р.		л	п	лаб	с.р.
Тема 1. Економічна природа бізнесу і підприємництва	10	2	2		6	10	2	2		6
Тема 2. Технологія заснування власної справи	10	2	4		4	12	2	2		8
Тема 3. Формування ідей бізнесу та їх обґрунтування	8	2	2		4	8				8
Тема 4. Основи бізнес-планування	10	2	4		4	12	2	2		8
Тема 5. Інвестування та бізнес	8	2	2		4	8				8
Тема 6. Місце стратегічного управління та планування у розвитку бізнесу	10	2	2		6	12	2	2		8
Тема 7. Етична та соціальна відповідальність підприємництва	8	2	2		4	8				8
Тема 8. Підприємницька діяльність у сфері роздрібної та оптової торгівлі	12	2	4		6	10		2		8
Тема 9. Підприємницька діяльність у сфері ресторанного господарства	8	2	2		4	8				8
Тема 10. Підприємницька діяльність у сфері зовнішньої торгівлі	8	2	2		4	8				8
Тема 11. Підприємницька діяльність у сфері торговельної нерухомості	8	2	2		4	8				8
Тема 12. Підприємницька діяльність у сфері послуг	8	2	2		4	8				8
Тема 13. Страхування та управління ризиками в бізнесі	12	2	4		6	8		4		4
Усього годин	120	26	34		60	120	8	14		98

4. Програма початкової дисципліни

4.1 Аудиторні заняття

№ заняття	Вид заняття	Тематика, зміст. Плани занять	Література
1	Лекція	Тема 1. Економічна природа бізнесу і підприємництва План: 1. Бізнес і підприємництво. 2. Функції підприємництва його принципи та моделі. 3. Суб'єкти та об'єкти підприємницької діяльності. 4. Характеристика окремих видів підприємництва.	[11] с.8-50 [12] с. 6-26 [14] с.5-27
2	Практичне заняття	Тема 1. Підготовчий етап в підприємстві	
3	Лекція	Тема 2. Технологія заснування власної справи План: 1. Особистість підприємця та його ділові якості. 2. Утворення суб'єктів підприємництва 3. Засновницькі документи та їх підготовка. 4. Правові форми організації підприємництва	[11] с.120-130 [12] с. 114-128 [14] с.28-52 [14] с.247-272 [1-5]
4	Практичне заняття	Тема: Вивчення Закону України «Про господарські товариства».	
5	Семінар	Тема 2. Технологія заснування власної справи	
6	Лекція	Тема 3. Формування ідей бізнесу та їх обґрунтування План: 1. Елементи та джерела бізнес-ідей 2. Генерування ідей бізнесу 3. Обґрунтування бізнес-ідей 4. Фактори, які пов'язані з провалами реалізації бізнес-ідей	[11] с.135-150 [12] с.94-109
7	Семінар	Тема 3. Формування ідей бізнесу та їх обґрунтування	
8	Лекція	Тема 4. Основи бізнес-планування План: 1. Сутність комерційного розрахунку, принципи комерційного розрахунку. 2. Бізнес-план як головний інструмент управління: сутність, функції, призначення, найважливіші напрями. 3. Структура та технологія розробки бізнес-плану.	[11] с.220-238 [12] с. 165-180 [9] с.52-69
9	Практичне заняття	Тема: Вивчення методики розробки бізнес-плану	
10	Практичне заняття	Тема. Аналітичне оцінювання ефективності підприємницької діяльності	
11	Семінар	Тема 4. Основи бізнес-планування	
12	Лекція	Тема 5. Інвестування та бізнес 1. Економічна сутність інвестицій та поняття інвестиційної діяльності. 2. Класифікація інвестицій. 3. Основні джерела фінансування інвестицій. 4. Інвестиційні проекти і бізнес-плани.	[12] с.192-208 [14] с.345-362
13	Семінар	Тема 5. Інвестування та бізнес	
14	Лекція	Тема 6. Місце стратегічного управління та планування у розвитку бізнесу План:	[14] с.424-443 [9] с.70-98

		1. Сутність і зміст стратегій бізнесу. 2. Сутність і роль місії компанії. Стратегічні цілі компанії. 3. Характеристика конкурентного середовища і її оцінка. 4. Аналіз зовнішнього та внутрішнього бізнес-середовища 5. Ефективні методи конкурентної боротьби.	
15	Семінар	Тема 6. Місце стратегічного управління та планування у розвитку бізнесу	
16	Лекція	Тема 7. Етична та соціальна відповідальність підприємництва План: 1. Особистість підприємця та його ділові якості. 2. Етичний кодекс підприємця. 3. Недобросовісна конкуренція, її прояви. Недобросовісна реклама. 4. Підприємництво та споживачі.	[9] с.100-112 [11] с.61-116 [12] с.209-221 [14] с.444-467
17	Семінар	Тема 7. Етична та соціальна відповідальність підприємництва	
18	Лекція	Тема 8. Підприємницька діяльність у сфері роздрібно-та оптової торгівлі План : 1. Сутність, зміст і особливості підприємницької діяльності в роздрібній та оптовій торгівлі 2. Франчайзинг як перспективна форма ведення підприємницької діяльності в роздрібній торгівлі. 3. Порядок створення, державної реєстрації аптечних закладів та організація торгівлі ліками. 4. Порядок створення автозаправних станцій (АЗС), автомобільних газозаправних станцій (АГЗС) та організація торгівлі нафтопродуктами і скрапленим газом.	[9] с.113-147 [14] с.99-117 [18]
19	Практичне заняття	Тема. Вирішення ситуації пов'язаних з торговельним обслуговуванням населення	
20	Лекція	Тема 9. Підприємницька діяльність у сфері ресторанного господарства План : 1. Типологія ресторанних закладів. Характеристика ресторанів швидкого обслуговування. 2. Вимоги до об'єктів ресторанного господарства і порядок створення закладу ресторанного господарства 3. Організація обслуговування різних контингентів споживачів у закладах ресторанного господарства. Форми і методи обслуговування споживачів. 4. Види сервісу.	[9] с.148-179
21	Семінар	Тема 9. Підприємницька діяльність у сфері ресторанного господарства	
22	Лекція	Тема10. Підприємницька діяльність у сфері зовнішньої торгівлі План: 1. Сутність зовнішньої торгівлі як сфери	[9] с. 193-208 [14] с.185-198 [14] с.230-246

		підприємництва 2. Міжнародні товарні біржі. Міжнародні тендери (торги). 3. Міжнародні товарні аукціони. Міжнародні виставки та ярмарки. 4. Способи виходу на зовнішні ринки.	
23	Семінар	Тема 10. Підприємницька діяльність у сфері зовнішньої торгівлі	
24	Лекція	Тема 11. Підприємницька діяльність у сфері торговельної нерухомості План: 1. Поняття торговельної нерухомості, її роль та характеристики. Класифікація об'єкта торговельної нерухомості. 2. Суб'єкти підприємництва на ринку торговельної нерухомості, їх характеристика особливості створення та державної реєстрації. 3. Сутність і види операцій з торговельною нерухомістю. Види та форми угод з нерухомістю.	[9] с.209-219
25	Семінар	Тема 11. Підприємницька діяльність у сфері торговельної нерухомості	
26	Лекція	Тема 12. Підприємницька діяльність у сфері послуг План: 1 Сутність послуг, їх роль та місце у ринковій економіці. 2. Підприємство у сфері надання інформаційних та консалтингових послуг. 3. Особливості діяльності залогових банків (ломбардів). 4. Туристично-готельне підприємництво	[9] с. 220-311 [14] с.118-144 [14] с.169-183
27	Семінар	Тема 12. Підприємницька діяльність у сфері послуг	
28	Лекція	Тема 13. Страхування та управління ризиками в бізнесі План: 1. Сутність підприємницького ризику, його види 2. Основні причини виникнення ризиків та способи його оцінки. 3. Підприємництво у сфері страхування. Учасники страхових стосунків. 4. Форми та види страхування.	[9] с.271-280 [12] с.181-191 [14] с.145-168 [14] с.397-423
29	Практичне заняття	Тема. Вивчення Закону України "Про страхування". Вирішення ситуаційних завдань.	
30	Практичне заняття	Тема. Розрахунок величини підприємницького ризику	

4.2 Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Економічна природа бізнесу і підприємництва 1. Роль бізнесу у суспільстві. 2. Тенденції розвитку підприємництва в Україні. 3. Чинники розвитку підприємництва, внутрішнє та зовнішнє середовище підприємницької діяльності.	6

2	Тема 2. Технологія заснування власної справи 1. Джерела фінансування підприємництва. 2. Вибір місця розташування підприємства. 3. Правила підприємництва та їх зміст.	4
3	Тема 3. Формування ідей бізнесу та їх обґрунтування 1. Методи генерації та вибору бізнес-ідей. 2. Фактори прояви бізнес-ідей. 3. Конкретні вияви підприємницької ідей. 4. Метод «мозкового штурму». 5. Метод «шести капелюхів»	4
4	Тема 4. Основи бізнес-планування 1. Сутність аналізу підприємницької діяльності. 2. Методика аналізу окремих показників. 3. Особливості аналізу фінансових показників підприємництва	4
5	Тема 5. Інвестування та бізнес 1. Показники економічної оцінки інвестицій. 2. Абсолютна та порівняльна ефективність інвестицій. 3. Показники ефективності інвестицій. 4. Інвестиційні кредити та оцінка їх ефективності	4
6	Тема 6. Місце стратегічного управління та планування у розвитку бізнесу 1. Порядок та етапи розробки підприємницької стратегії, узгодження з іншими видами стратегії підприємства. 2. Чинники впливу на стратегічний розвиток. Ефективність стратегічного розвитку підприємства. 3. Загальні підходи до оцінки ефективності підприємницької діяльності	6
7	Тема 7. Етична та соціальна відповідальність торговельного підприємництва 1. Відповідальність підприємців за порушення антимонопольного законодавства. 2. Відповідальність підприємців перед персоналом, інвесторами, партнерами, акціонерами. 3. Підприємництво та навколишнє природне середовище.	4
8	Тема 8. Підприємницька діяльність у сфері роздрібної та оптової торгівлі 1. Особливості організації роздрібної торгівлі в стаціонарних, напівстаціонарних, пересувних торговельних об'єктах, на ринках. 2. Перелік документів і вимоги у зв'язку з реєстрацією і оформлення до початку функціонування магазину. 3. Суб'єкти оптової торговельної діяльності. 4. Особливості державної реєстрації, оформлення і відкриття оптових і дрібнооптових підприємств, складів, логістичних центрів та збутових підрозділів виробничих підприємств.	6
9	Тема 9. Підприємницька діяльність у сфері ресторанного господарства 1. Порядок створення закладу ресторанного господарства. 2. Дозволи, нормативи, свідоцтва на відкриття і початок роботи об'єктів ресторанного господарства.	4
10	Тема 10. Підприємницька діяльність у сфері зовнішньої торгівлі 1. Суб'єкти підприємництва в сфері зовнішньої торгівлі: характеристика, особливості створення та державної реєстрації. 2. Вибір зовнішнього ринку. Пошук та оцінка закордонних партнерів.	4

	3. Способи виходу на зовнішні ринки.	
11	Тема 11. Підприємницька діяльність у сфері торговельної нерухомості 1. Організаційно-правові та економічні аспекти здійснення основних операцій з торговельною нерухомістю 2. Оренда торговельної нерухомості, її поняття і функції. 3. Девелопмент і його місце у підприємницькій діяльності на ринку торговельної нерухомості.	4
12	Тема 12. Підприємницька діяльність у сфері послуг 1. Суб'єкти торговельного посередництва та організаційні форми їх діяльності. 2. Підприємництво у сфері надання сервісних послуг. Види та характеристика сервісу.	4
13	Тема 13. Страхування та управління ризиками в бізнесі 1. Страхування, як метод зменшення ризиків. 2. Форс-мажорні обставини, їх відображення у контрактах. 3. Керування ризиками у бізнесі	6
	Разом	60

5. Методи навчання

- словесні (пояснення, лекція),
- наочні (демонстрація, мультимедійні файли),
- семінари.

6. Методи контролю

Усне опитування, письмовий контроль, тестовий контроль, самоконтроль, взаємоконтроль.

7. Методичне забезпечення

1. Тексти лекцій.
2. Завдання для практичної роботи та методичні рекомендації з її виконання.
3. Тести для перевірки знань студентів.
4. Презентаційні матеріали.

8. Рекомендована література

Базова

1. Господарський Кодекс України. Закон України. № 436 - IV від 16.01.2003 р. - Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua.
2. Про акціонерні товариства. Закон України № 639-VI від 31.10.2008 р. - Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua.
3. Про господарські товариства. Закон України № 1576-12 від 19.09.1991 р. - Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua.
4. Про державну підтримку малого підприємництва. Закон України № 2063-III від 19.10.2000 р. - Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua.
5. Про державну реєстрацію юридичних осіб і фізичних осіб - підприємців. Закон України № 755-IV от 15.05.2003 р. – Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua.
6. Про захист економічної конкуренції. Закон України № 2210-III від 11.01.2001р. - Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua.
7. Про ліцензування певних видів господарської діяльності. Закон України № 1775-III від 01.06.2000 р. - Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua.
8. Цивільний Кодекс України. Закон України № 435 - IV від 16.01.2003 р.- Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua.

9. Апопій В.В., Основи підприємництва : навчальний посібник / – Львів : Новий Світ-2000, 2014 . – 322 с. : портр., іл. - Бібліогр.: с.319-322
10. Балановська Т.І., Троян А.В. Управління бізнесом: навчальний посібник. Київ: НУБіП України, 2019. 401 с
11. Доброва Н.В. Основи бізнесу: навчальний посібник / Доброва Н.В., Осипова М.М. – Одеса: Бондаренко М. О., 2018. – 305 с.
12. Козловський В. О. Підприємництво : навчальний посібник / В. О. Козловський – В.: 2011. – 222 с.
13. Орлова К.Є. Управління бізнесом: підручник [Електронне видання]. – Житомир: Державний університет «Житмирська політехніка», 2019. – 319 с
14. Основи підприємництва: Підручник / [Біляк Т.О., Бірюченко С.Ю., Бужимська К.О., та ін.] ; під заг. ред. Н.В. Валінкевич. – Житомир : ЖДТУ, 2019. – 493 с
15. Карпюк Г.І. Навчальний посібник для здобувачів професійної (професійно-технічної) освіти. — 2021. — 108 с.
16. Савицька Н.Л. Торговельне підприємництво: навчально-методичний посібник / Н. Л. Савицька, І. Ю. Мелушова, А. В. Красноусов, К. С. Олініченко. – Х.: Видавництво Іванченка І. С., 2017. – 214 с.
17. Синицина Г.А., Рачкован О.Д. Основи бізнесу та підприємницької діяльності : конспект лекцій / Г.А. Синицина, О.Д. Рачкован. – Харків : ХДУХТ, 2019. – 93 с.

Допоміжна

1. Підприємництво [Текст] : підручник / С. В. Панченко, В. Л. Дикань, О. В. Шраменко [та ін.]. – Харків : УкрДУЗТ, 2018. – Ч. 1. Теоретичні основи організації підприємницької діяльності. – 241 с., рис. 16, табл. 15
2. Гаєвська Л. М. Підприємницька діяльність : підручник / Л. М. Гаєвська, О. І. Марченко ; Державна фіскальна служба України, Університет ДФС України – Ірпінь, 2019. – 500 с.
3. «Про захист прав споживачів» від 12.03.1991 р.(діє в редакції Закону № 1791-VIII від 20.12.2016 // Відомості Верховної Ради України.-2017.-№4, ст.42.

9. Інформаційні ресурси

4. Вся база "Загальне законодавство" Верховної Ради України. Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua
5. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. Режим доступу: www.kmu.gov.ua
6. Офіційний сайт Державного комітету статистики України. Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua
7. Офіційний сайт Державної податкової служби України. Режим доступу: www.sts.gov.ua
8. Офіційний сайт Пенсійного фонду України. Режим доступу: www.pfu.gov.ua

10. Шляхи забезпечення дистанційного навчання

Інструменти спілкування:

- електрона пошта;
- відеоконференція;
- чати.

Інформаційно-освітнє середовище:

- системи (платформи) дистанційного навчання:

- ✦ Google Forms;
- ✦ Skype;
- ✦ Microsoft Teams/
- Соціальні мережі та меседжери:
- ✦ Viber;
- ✦ Facebook/

Форми дистанційного-інтерактивного навчання:

- Онлайн-конференції;
- Веб-конференції;
- Візуалізація;
- Форум;

РЕЖИМИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

- синхронному (всі учасники освітнього процесу одночасно перебувають у веб-середовищі) дозволяє співпрацювати в режимі реального часу. ;
- асинхронному (освітній процес здійснюється за зручним для вчителів та учнів графіком) може включати в себе різноманітні засоби інформації, аудіо- та відеоуроки (але не обмежуватись ними).

ОЦІНЮВАННЯ ТА КОНТРОЛЬ

- види контролю за часом:

- попередній;
- поточний;
- тематичний;
- підсумковий.

- методи контролю:

- тестовий;
- письмовий;
- усний;
- самоконтроль.